

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Posudek oponenta bakalářské práce z Historie

Autor: Pavlína Boháčková

Název práce a bibliografické údaje: Edukační projekty na poli orální historie

Autor posudku: PhDr. Jaroslav Najbert, Ph.D.

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	výborně
Metodologie práce	velmi dobře
Koncepce a struktura práce	výborně
Práce s prameny	výborně
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	výborně
Invenčnost a původnost	výborně

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Celkově hodnotím metodologický postup jako vhodně zvolený, postrádám však přesnější vymezení klíčových kategorií, které má dopad na volbu vzorku a výsledky komparace. Autorka v úvodu mluví o edukačních cílech a projektovém vyučování, z analyzovaných „projektů“ je však z hlediska pedagogické teorie projektem pouze jediný (Příběhy našich sousedů), přičemž jeden z nich deklaruje, že nemá edukační cíle a je pouze soutěžní přehlídkou, proto na něj ani autorka nemůže uplatnit analýzu podle RVP a konceptů historického myšlení. Pro srovnání by v případě organizace Post Bellum bylo vhodné věnovat větší pozornost portálu My jsme to nevzdali, který je zaměřením a pojetím lépe srovnatelný s koncepcí Paměti žen. Myslím, že kritéria výběru a metodologické limity by bylo vhodnější shrnout v samostatné metodologické kapitole, resp. je viditelněji pojmenovat v diskuzi. Rozumím nicméně autorčině rozhodnutí vybrat záměrně tři velmi odlišné „projekty“ a považuji ho za legitimní s ohledem na kvalitativní pojetí práce.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	výborně
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	velmi dobře
Přílohy (pokud jsou)	velmi dobře

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Kvalita zpracování je vysoká. Doporučuji se v dalších pracích zaměřit zejména na interpunkci u vkládaných vedlejších vět, všiml jsem si ojediněle využívání anglického formátu uvozovek a drobných překlepů. Pro orientaci v přílohách by bylo vhodné je očíslovat a připojit jejich seznam.

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Předložená práce je kvalitně provedenou sondou do aktivit tří organizací, které deklarují snahu využívat pro odborné a vzdělávací účely pamětnická svědectví. Záměrně nepoužívám pojem edukační projekty a orální historie. Domnívám se, že sama autorka nahlédla, že vymezení těchto klíčových slov v kontextu tří zkoumaných organizací není jednoznačné. Oceňuji celkový postup práce, který mi přijde funkční z hlediska cílů, které si zvolila, a ve kterém prokázala porozumění metodologickým, oborově didaktickým a potažmo i legislativním rámcům historické edukace. Analýza i interpretace pramenů je odpovídající, autorka je schopná na základě kvalitní rešerše zohlednit, jaké postavení mají vybrané „projekty“ a organizace v celku historické kultury a společenské diskuze o soudobých dějinách a jak se celkový diskurz organizací promítá do jejich vzdělávacích aktivit.

Autorka úspěšně popsala základní rozdíly ve vzdělávacích iniciativách, pojmenovala jejich silné a slabé stránky. Nabízí hypotézy a nebojí se vyjádřit i kvalitativní soudy, což není u

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

bakalářských prací vždy běžné (typicky velmi hezký příklad na s. 48 v závěrečném odstavci). Sama si je, soudě podle opatrných formulací, vědoma limitů, které tyto soudy mají a které vyplývají z toho, že neanalyzovala paměťovou praxi v rámci interakce žáků s pamětníky, respektive materiály, ale nahlížela projekty perspektivou jejich autorů a autorek. Co by nastat mohlo a jaký je záměr sociálních agentů v projektech není identické s tím, co reálně nastává. Proto by tvrzení, jako je například toto: „v rámci této zátěže totiž mohou žáci snadněji propadnout síle příběhu a místo toho, aby pouze nahlédli dobovou perspektivu pamětníka, identifikují se s ním a s jeho vyprávěním,“ zajisté vyžadovalo empirického ověření. Dost možná pak bude nutné zpřesnit i některé z výstupních hypotéz. V projektu Příběhy našich sousedů je totiž možné a sám jsem toho byl jako hodnotitel svědkem, že tým s příběhem svazáka 50. let je úspěšnější než tým odpůrce komunistického režimu. Je-li v závěru tento projekt kritizován z hlediska potenciálu pro porozumění každodennosti a rozvíjení multiperspektivity, opravdu velmi záleží na tom, jak se projekt v konkrétních regionech transformuje a jak k němu přistoupí jednotliví koordinátoři a vyučující. Z hlediska kompetenčního pojetí výuky, které je definováno v RVP, má větší potenciál než Paměť žen.

Chtěl bych autorku povzbudit, aby na svůj výzkum dále navázala empirickými sondami, které tyto nesamozřejmosti zdokumentují.

.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Autorka nabízí relevantní hypotézy, například pochybnost o tom, jak může projekt Příběhy našich sousedů svou nekonfliktností využít naplno potenciál metody oral history a rozvíjet historické myšlení. Zajímalo by mě, jak by takovou hypotézu navrhovala empiricky ověřit.

3) Závěrečné doporučení

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou výborně

V Praze, dne 29. 8. 2023

Podpis PhDr. Jaroslav Najbert, Ph.D.